

Mieszkanie zapewnione przez pracodawcę

Jeśli Twój pracodawca zapewnił Twoje zakwaterowanie:

- Podlega ono wytycznym dotyczącym ilości osób, które mogą mieszkać w danym typie nieruchomości, by ograniczyć ryzyko związane z pożarami oraz przeludnieniem.
- Podlega ono prawnym standardom, zgodnie z którymi osoby tam mieszkające są bezpieczne a ich zdrowie nie jest wystawione na ryzyko.

Jeśli uważasz, że Twoje miejsce zamieszkania nie jest bezpieczne lub nie spełnia powyższych wytycznych, skontaktuj się z the Housing Department lub the Environmental Health Officer w lokalnym urzędzie miejskim. Możesz tam uzyskać bezpłatną poradę, a właściciel mieszkania lub domu nie będzie wiedzieć o Twojej skardze.

Istnieją również przepisy mówiące o tym, ile Twój pracodawca może odliczyć od Twoich zarobków, by pokryć koszty zakwaterowania. Sekcja dotycząca pracy szerzej wyjaśni tę kwestię.

Housing Provided by your Employer

If you live in accommodation provided by your employer:

- There are legal standards about how many people should live in certain types of property, to prevent overcrowding and fire hazards.
- There are legal standards to make sure that people live in properties which are safe and will not damage their health.

If you think your accommodation is not safe, or may not meet the standards, contact the Housing Department or the Environmental Health Officer at your Local Council. They will give you free advice. Your landlord does not need to know you have contacted them.

There are also rules which say how much money an employer can deduct from your wages to pay for housing. The section on Working will tell you more about this.

Wynajem mieszkania od towarzystwa mieszkaniowego lub rady miasta

Jeżeli planujesz zostać w Devon na dłuższy okres, możesz zwrócić się z wnioskiem o przyznanie jednego z mieszkań w ramach pomocy oferowanej przez Housing Association lub City Council. Zapotrzebowanie na ten typ mieszkań jest spore, stąd są one przyznawane osobom w najtrudniejszej sytuacji mieszkaniowej.

Renting from a Housing Association or Local Council

If you are planning to stay in Devon for some time, you may wish to apply for Housing Association or Council Housing. You will need to complete a Housing Register application form to go on to the waiting list. There is a lot of demand for this type of housing and it is normally allocated on priority need.

Wynajem prywatny

Jeśli potrzebujesz znaleźć mieszkanie lub dom do wynajmu, najlepiej skorzystać z prywatnych ofert. Znajdziesz je w lokalnych gazetach, w oknach sklepowych, na tablicach ogłoszeń, bądź w agencjach nieruchomości.

Privately Rented Accommodation

If you need to find your own place to live, you will probably need to look for privately rented accommodation. You can find these properties by looking in local newspapers, shop windows and notice boards or by contacting a letting or estate agent.

- **Umowa wynajmu** – to kontrakt podpisany przez Ciebie i właściciela, który opisuje wzajemne zobowiązania między właścicielem a wynajmującym. Wyjaśnia również, co wliczone jest w czynsz.

Tenancy Agreement - Get a tenancy agreement from your landlord.

This is a contract you both sign which explains what is expected of you and of your landlord and what is included in the rent.

- **Jeśli właściciel chce, byś opuścił lokal** muszą zostać spełnione procedury prawne. Jeśli właściciel chce Cię zmusić do opuszczenia lokalu bez przestrzegania tych procedur, łamie tym samym prawo.

If the landlord wants you to leave a legal process must be followed. It is against the law for a landlord to try to force you out without following this process.

- **Referencje i depozyt** – właściciele mieszkań zazwyczaj proszą o przedstawienie referencji, zapłacenie depozytu oraz miesięcznego czynszu z góry. Jeśli zostawisz mieszkanie w dobrym stanie oraz uregulujesz wszystkie rachunki, całość depozytu powinna zostać Ci zwrócona.

References and deposits - landlords usually ask for references, a deposit and one month's rent in advance. If you leave the property in good condition with no unpaid bills, your full deposit should be returned.

- **Wprowadzając się** –
  - Zapytaj czy opłaty za elektryczność, wodę i gaz są wliczone w czynsz. Jeśli nie, spisz stan liczników w dniu, w którym się wprowadzasz do lokalu i skontaktuj się z dostawcami gazu, prądu i wody i zgłoś fakt, że jesteś nowym lokatorem. W ten sposób unikniesz płacenia rachunków poprzednich lokatorów.
  - Zapytaj, w który dzień zabierane są śmieci. Jeśli wystawisz śmieci przed dom w innym dniu, niż są one zabierane, możesz zapłacić karę w wysokości do £80.
  - Jeśli posiadasz telewizor musisz wykupić abonament telewizyjny – za jego brak możesz zapłacić wysoką karę.

Moving in –

- Ask if bills, like electricity, water and gas, are included in the rent. If you have to pay these bills, you should make a note of all the meter readings (gas, water, electricity) on the day you move in and if there is a telephone you should contact the telephone company and inform them that you are a new tenant. These precautions are to ensure that you are not overcharged or paying for someone else's bills.
- Ask when the rubbish is collected. You could face a fine of up to £80 if you put your rubbish out on the wrong day.
- Every household with a television must have a television licence. You could face a fine if you do not have a valid licence.

- **Podatek od nieruchomości** – to lokalny podatek ustanowiony przez radę miasta, z którego pokrywa się między innymi koszty wywozu śmieci, czy pracę policji. Wszystkie nieruchomości podlegają obowiązkowi opłaty council tax, ale dowiedz się szczegółów dotyczących Twojego lokalu od właściciela.

Council Tax - a local tax set by councils to help pay for local services like policing and rubbish collection. It applies to all homes and you will probably have to pay. Check with your landlord.

- **Przeludnienie** – jeśli myślisz, że w Twoim lokalu mieszka zbyt wiele osób, na przykład jeśli w pojedynczym pokoju mieszkają dwie lub więcej nie spokrewnione osoby, skontaktuj się z Environmental Health w urzędzie miejskim (City Council).

Overcrowding - If you think your property is overcrowded, for example if more than one person who are not related are sharing a single room, then contact Environmental Health at your Local Council for advice.

- **Inne problemy** – jeśli miejsce, w którym mieszkasz nie jest bezpieczne, ma niewłaściwe zabezpieczenia przeciwpożarowe, nie posiada ogrzewania lub bieżącej ciepłej wody, ściany są wilgotne lub zagrzybiałe, Twoje zdrowie lub bezpieczeństwo są zagrożone w jakikolwiek sposób, zgłoś ten fakt właścicielowi. Poproś o usunięcie problemu oraz dowiedz się, jak długo będziesz musieć czekać. Jeśli nie jesteś zadowolony z reakcji właściciela, zgłoś się do jednej z poniższych instytucji.

For any other problems - If the property you live in is unsafe, has inadequate fire safety arrangements, lacks heating or hot water, has damp or mouldy walls or anything else that may affect your health and safety, you should report it to your landlord. Ask them to put it right and ask how long it will take. If you are unhappy with the response, contact one of the listed agencies.

Domy pod wielokrotny wynajem

Każda własność z trzema lub więcej piętrami i pięcioma lub więcej lokatorami musi być zgłoszona w urzędzie jako własność pod wynajem dla wielu lokatorów. W tym przypadku konkretne standardy bezpieczeństwa muszą zostać spełnione. Licencja musi być umieszczona w widocznym miejscu w mieszkaniu lub domu.

Houses of Multiple Occupation - Any property with three or more floors and five or more tenants must be licensed with the local authority as a House of Multiple Occupation. This is to make sure that certain safety standards are met. The licence should be clearly displayed in the property.

Dodatek mieszkaniowy – jeśli masz niskie dochody lub posiadasz rodzinę na swoim utrzymaniu, możesz ubiegać się o dofinansowanie do mieszkania. Zanim podpiszesz umowę wynajmu, dowiedz się szczegółów w lokalnym wydziale mieszkaniowym.

Housing Benefit - If you are earning a low wage or have dependant family, you may be eligible for help with the cost of your accommodation. Make enquiries to your Local Council Housing Department before you sign a tenancy agreement.

Jeśli jesteś bezdomny lub w niebezpieczeństwie bezdomności – lub masz problemy z właścicielem lub zarządcą Twojego lokalu, by uzyskać pomoc skontaktuj się z wydziałem mieszkaniowy w urzędzie miasta, z organizacją pod nazwą Shelter, lub z biurem porad obywatelskich.

If you are homeless or threatened with homelessness - or have a problem with your property or landlord, contact your Local Council Housing Department, Shelter or Citizen's Advice Bureaux for free advice.

Urzędy Miejskie**Wydział Mieszkaniowy****Wydział Zdrowia
Środowiskowego
Environmental
Health****Local Councils****Housing Departments**

East Devon	01395 516551	01395 517456
Exeter	01392 265726	01392 265036
Mid Devon	01884 255255	01884 234600
North Devon	01271 325757	01271 388870
Plymouth	01752 307094	01752 304141
South Hams	01803 861234	01803 861234
Teignbridge	01626 361101	01626 361101
Torbay	01803 208723	01803 201201
Torridge	01237 428858	01237 428858
West Devon	01822 813600	01822 813600

Shelter

Devon Housing Aid Centre   08448 935 599 or 0808 800 4444

Biura Porad Obywatelskich**Citizen's Advice Bureaux (CAB)**

East Devon Citizens Advice Bureau (CAB)	01404 44213
Exmouth CAB	01395 264645
Exeter CAB	0844 499 4101
Crediton CAB	01363 773904
Tiverton CAB	01884 234926
Barnstaple CAB	01271 377077
South Hams CAB	01803 862392
Dawlish CAB	01626 864110
Newton Abbot CAB	01626 203141
Teignmouth CAB	01626 776770
Bideford CAB	01237 473161
Bude/Holsworthy CAB	01288 354531
Okehampton CAB	01837 52574
Tavistock CAB	01822 612359
Plymouth CAB	0870 1264011
Torbay CAB	01803 521726

Pozostałe organizacje oferujące pomoc:

Other organisations that you could contact for advice include:

Exeter Homeless Action Group (EHAG) 01392 430228 www.ehag.org.uk

Darmowe porady dla osób mieszkających w Exeter lub w pobliżu, bezdomnych, lub w niebezpieczeństwie bezdomności.

Free advice to anyone living in or near Exeter who is homeless or threatened with homelessness.

The Eastern European Advice Centre 0208 7411288 www.eeac.org.uk

Darmowe poradnictwo dla osób z Europy Wschodniej szukających pomocy w zasiedleniu się w Anglii. Dyżur telefoniczny poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek w godzinach od 14.00 do 15.00)

Free advice to people of Eastern European origin to help them settle in the UK.

(telephone enquiries Monday, Tuesday, Thursday, Friday 2 pm – 3 pm)

Mieszkalnictwo/Zakwaterowanie – przydatne słowa i wyrażenia
Housing/Accommodation – useful words and phrases

Mieszkanie Flat	Zarządca/właściciel lokalu Landlord
Dom House	Lokator Tenant
Letni domek parterowy Bungalow	Zakłady użyteczności publicznej Utilities
Kawalerka Bedsit	Podatek od nieruchomości Council Tax
Czynsz Rent	Dwuosobowy pokój Double Room
Kredyt mieszkaniowy Mortgage	Centralne ogrzewanie Central Heating
Agent nieruchomości Estate Agent	Elektryk Electrician
Depozyt Deposit	Hydraulik Plumber